Iga Cembrzyńska

Właśc. Maria Elżbieta Cembrzyńska (ur. 2 lipca 1939 r. w Radomiu) – aktorka, scenarzystka, reżyserka, piosenkarka, kompozytorka i producentka filmowa. Imię „Iga" przybrała na pierwszym roku studiów w hołdzie dla aktorki Igi Mayr.

Śpiewa sopranem koloraturowym. Uczyła się śpiewu i gry na fortepianie w radomskiej szkole muzycznej. Studiowała na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Przerwała naukę, by zdawać do warszawskiej Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie. Studia ukończyła w 1962 r.

Po studiach debiutowała w Teatrze Telewizji, została również zaangażowana do Teatru Powszechnego w Warszawie. W 1964 r. zadebiutowała na ekranie rolą księżniczki Eminy w filmie „Rękopis znaleziony w Saragossie" Wojciecha Hasa.

Także w 1964 r. odebrała trzecią nagrodę w kategorii „Piosenka kabaretowo-rozrywkowa" za wykonanie utworu „Intymny świat" (muz. Andrzej Bień, sł. Ryszard Wojtyłło) na II Krajowym Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu. W 1965 r. otrzymała wraz z Bohdanem Łazuką II nagrodę za wykonanie piosenki „W siną dal" (muz. Jerzy „Duduś" Matuszkiewicz, sł. B. Choiński i J. Gałkowski) na III KFPP w Opolu.

Występowała w programie Jeremiego Przybory „Divertimento op. 3 Szelesty jesienne" (1966 r.), a także w cyklicznym programie telewizyjnym „Muzyka lekka, łatwa i przyjemna" (reż. Janusz Rzeszewski) prowadzonym przez Lucjana Kydryńskiego w latach 1961-1972. Wystąpiła również w programach rozrywkowych u Olgi Lipińskiej, m.in. w „Gallux Show" (1970 r.). W latach sześćdziesiątych dawała wiele koncertów w kraju i za granicą. W 1965 r. przez dwa miesiące występowała w paryskiej Olimpii.

W 1972 r. wystąpiła ze swoim pierwszym recitalem „Cztery dialogi z sumieniem" według tekstów Mariny Cwietajewej, wykonywanym z towarzyszeniem zespołu jazzowego Sesja 72, za który odebrała nagrodę specjalną na Spotkaniach Teatrów Jednego Aktora we Wrocławiu. Wspólnie ze swoim byłym studentem Wojciechem Walasikiem występowała w całej Polsce z recitalem „Szkoła tańców salonowych". Wykonawcy zostali zaproszeni do udziału w Festiwalu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu.

Od 1970 r. przez wiele lat związana prywatnie i zawodowo z reżyserem Andrzejem Kondratiukiem. Wystąpiła m.in. w prywatnej trylogii Kondratiuka, na którą złożyły się filmy: „Cztery pory roku" (1984 r.), „Wrzeciono czasu" (1995 r.) i „Słoneczny zegar" (1997 r.).

W 1979 r. otrzymała Odznakę „Zasłużony Działacz Kultury". Za rolę Baby w „Gwiezdnym pyle" (1982 r.) Andrzeja Kondratiuka otrzymała statuetkę Złotego Ekranu od czytelników magazynu „Ekran".

W latach 1990-2010 była właścicielką firmy producenckiej „Iga Film”. W 2001 r. otrzymała na 41. Krakowskim Festiwalu Filmowym nagrodę dla najlepszego producenta za wieloletnią niezależną działalność producencką. W latach 1992-2000 realizowała jako reżyserka „Pamiętnik filmowy Igi C.”.

W 2016 r. ukazała się książka „Mój intymny świat – Iga Cembrzyńska w rozmowie z Magdaleną Adaszewską”.

Opracowanie: Agnieszka Lipiec, Dział Zbiorów Specjalnych, Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu, maj 2024.